

SOCIJALNA ZAŠTITA

Izvori i metodi prikupljanja podataka

Podaci o socijalnoj zaštiti djece, mladih i odraslih lica rezultat su redovnih statističkih istraživanja. Podaci o ustanovama za smještaj djece, mladih i odraslih lica i o centrima za socijalni rad prikupljaju se u dvogodišnjoj periodici.

Podaci o maloljetnim i punoljetnim korisnicima, pruženim oblicima, mjerama i uslugama socijalne zaštite prikupljaju se u godišnjoj periodici.

Obuhvat

Podaci o ustanovama za socijalnu zaštitu obuhvataju ustanove za djecu i mlade i ustanove za smještaj odraslih, kao i radnike u ustanovama za socijalnu zaštitu.

U Statističkom godišnjaku za 2004. godinu, prvi put su publikovani podaci o korisnicima i oblicima, mjerama i uslugama socijalne zaštite. Podaci o korisnicima socijalne zaštite, maloljetnim i punoljetnim licima odnose se na stanje na kraju izvještajne godine, a podaci o oblicima, mjerama i uslugama obuhvataju cijelu izvještajnu godinu.

Definicije

Ustanove za djecu i mlade (ustanove za djecu i mlade lišene roditeljskog staranja, ustanove za djecu i mlade ometene u psihičkom i fizičkom razvoju, ustanove za djecu i mlade sa poremećajima u ponašanju) obezbjeđuju privremeno ili trajno zbrinjavanje, ishranu, zdravstvenu zaštitu, vaspitanje, obrazovanje i stručno osposobljavanje djece i mladih kojima je potreban ovakav oblik zaštite.

Ustanove za odrasle (prihvatilišta, domovi za stare i iznemogle, domovi za zbrinjavanje odraslih invalida, kombinovani domovi) obezbjeđuju privremeno ili trajni smještaj, ishranu, njegu i zdravstvenu zaštitu odraslim i ostarjelim licima koja su bez sredstava za život, bez porodičnog staranja, ometene u psihičkom ili fizičkom razvoju, a usljed toga nesposobna za samostalan život, a i bez uslova da im se odgovarajuća njega i pomoć obezbijedi u sopstvenoj porodici.

Radnici ustanova za socijalnu zaštitu su radnici u stalnom radnom odnosu u ustanovama za djecu i mlade i ustanovama za odrasle i to: vaspitni radnici, zdravstveni radnici, socijalni radnici, psiholozi, pedagozi i defektolozi, VKV i KV radnici, administrativni i ostali radnici.

Korisnik socijalne zaštite je svako lice koje je u toku izvještajne godine, jednom ili više puta koristilo određene oblike, mjere ili usluge centra za socijalni rad, odnosno službi socijalne zaštite. Razvrstavanje korisnika je izvršeno prema osnovnoj kategoriji koja predstavlja preovlađujući poremećaj pojedinca, tj. njegovo osnovno stanje socijalne potrebe. Korisnici socijalne zaštite razvrstavaju se na maloljetne i punoljetne korisnike.

Punoljetni korisnici dijele se na: one sa poremećajima u ponašanju, na punoljetne korisnike psihički i fizički ometene, na materijalno neobezbijedena lica, i na ostale punoljetne korisnike.

Maloljetni korisnici dijele se na: ugrožene porodičnom situacijom, sa poremećajima u ponašanju, ometeni u psihičkom razvoju, ometeni u fizičkom razvoju i na ostale maloljetne korisnike.

Pod oblikom, mjerom ili uslugom socijalne zaštite podrazumijeva se svaki slučaj sprovedene socijalne zaštite, na osnovu zakona i propisa iz ove oblasti, od strane centra za socijalni rad ili službe socijalne zaštite.

Podaci o oblicima, mjerama i uslugama socijalne zaštite odnose se na broj slučajeva pojedinih oblika, mjera i usluga sprovedenih u toku izvještajnog perioda, a ne na broj lica.

SOCIAL WELFARE

Sources and methods of data collection

Data on social welfare of children, youth and adults result from regular statistical surveys. Data about institutions for children, youth and adults and social work centres are collected on a two-year basis.

Data about juvenile and adult beneficiaries, forms, measures and services of social welfare are collected annually.

Coverage

Data about social welfare institutions refer to institutions for children and youth, homes for adults, and employees in these institutions.

Data about beneficiaries and forms, measures and services of social welfare have been published for the first time in Statistical Yearbook 2004. Data about social welfare beneficiaries, juveniles and adults refer to the situation at the end of a reference year, while data on forms, measures and services refer to the whole reference year.

Definitions

Institutions for children and youth (institutions for children and youth deprived of parental care, institutions for physically and mentally handicapped children and youth, institutions for children and youth with behaving disorders) provide temporary or permanent care, meals, health care, education, upbringing and professional children and youth training, if needed.

Institutions for adults (shelters, homes for the aged and retirement homes, homes for disabled adults, combined homes) provide temporary or permanent accommodation, meals, care and health care to adults and the aged people without means of subsistence, without family care, being physically and mentally handicapped and thus incapable of independent life and without possibility to obtain necessary care and assistance in their own family.

Employees of the above institutions refer to permanently employed workers in institutions for children and youth as well as institutions for adults: educators, health workers, social workers, psychologists, pedagogues, highly qualified and qualified workers, administrative and other workers.

Beneficiary of a social welfare is any person who has used, during a reference year, at least once or several times any forms, measures or services of social welfare. Beneficiaries are classified according to a basic category representing the predominant disturbance of an individual, i.e. his basic need for social welfare. Social welfare beneficiaries are classified into juvenile and adult beneficiaries.

Adult beneficiaries are divided into: maladjusted, physically and mentally handicapped, destitute persons and other adult beneficiaries.

Juvenile beneficiaries are divided into: persons in need due to family situation, maladjusted, mentally disturbed, physically handicapped and other juvenile beneficiaries.

The form, measure or social welfare service refer to any kind of social protection activity carried out by a social welfare institution or centre, according to the law and regulations established in this area.

Data about forms, measures and services of social welfare relate to the number of cases within certain forms, measures and service carried out during the reference period, but not to the number of persons.

25 – 1. USTANOVE ZA SOCIJALNU ZAŠTITU

SOCIAL WELFARE INSTITUTIONS

	Ustanove Institutions	Korisnici Beneficiaries		Radnici Employees								
		ukupno Total	žene Females	ukupno Total	žene Females	vaspi- tači Educa- tors	zdrav- stveni Medical staff	ostali stručni ¹⁾ Other skilled ¹⁾	instruk- tori ²⁾ Instruc- tors ²⁾	admini- strativni Administrative	ostali Other	
2008												
Ustanove za djecu i mlade	6	510*	246*	364	264	94	52	48	17	37	116	Institutions for Children and Youth
Lišene roditeljskog staranja	1	162	77	105	85	30	25	3	-	11	36	Deprived of parental care
Ometene u psihičkom i fizičkom razvoju	4	333*	162*	220	161	47	26	45	15	17	70	Mentally & physically handicapped
Sa poremećajima u ponašanju	1	15	7	39	18	17	1	-	2	9	10	With behaving disorders
Ustanove za odrasle												Institutions for adults
Za zbrinjav. odraslih	3	358	226	124	85	-	54	5	-	12	53	Homes for adults
Centri za socijalni rad	10	55 780	27 855	312	229	-	-	167	-	104	41	Centres for social welfare
2010												
Ustanove za djecu i omladinu	6	514	200	387	287	121	53	30	22	31	130	Institutions for Children and Youth
Lišenu roditeljskog staranja	1	156	63	100	80	28	26	4	-	11	31	Deprived of parental care
Ometenu u psihičkom i fizičkom razvoju	4	338	133	246	188	71	26	26	17	15	91	Mentally & physically handicapped
Vaspitno zapuštenu	1	20	4	41	19	22	1	-	5	5	8	Neglected
Ustanove za odrasle												Institutions for adults
Za zbrinjav. odraslih ³⁾	4	377	254	168	134	-	69	10	-	13	76	Homes for adults ³⁾
Centri za socijalni rad	10	53 544	26 688	302	224	-	-	160	-	87	55	Centres for social welfare

¹⁾ Obuhvaćeni su socijalni radnici, psiholozi, pedagozi i defektolozi
²⁾ Obuhvaćeni su i kvalifikovani radnici
³⁾ Uključene privatne ustanove za odrasle

¹⁾ Social workers, psychologists, educators and defectologists are included
²⁾ Qualified workers are included as well
³⁾ Included private institutions for adults

25 – 2. KORISNICI SOCIJALNE ZAŠTITE

SOCIAL WELFARE BENEFICIARIES

	2007	2008	2009	2010	2011	
Maloljetni korisnici - ukupno	22 595	27 429	26 159	25 213	23 639	Juvenile beneficiaries / Total
Ugroženi porodičnom situacijom	19 100	23 773	22 502	21 674	20 233	In need due to family situation
Sa poremećajima u ponašanju	1 575	1 686	1 700	1 738	1 641	Maladjusted
Ometeni u psihofizičkom razvoju	1 824	1 872	1 860	1 682	1 599	Mentally & physically handicapped
Ostali	96	98	97	119	166	Other
Punoljetni korisnici - ukupno	27 301	28 351	28 398	28 331	28 128	Adult beneficiaries / Total
Sa poremećajima u ponašanju	1 704	1 653	1 547	1 456	1 372	Maladjusted
Fizički i psihički ometeni	3 859	4 223	4 236	4 444	4 730	Mentally & physically handicapped
Materijalno neobezbijedjeni	17 433	18 089	18 261	18 192	17 846	Destituted persons
Ostarijeli	3 257	3 294	3 286	3 113	3 044	Old people
Ostali	1 048	1 092	1 068	1 126	1 136	Other

25 – 3. OBLICI, MJERE I USLUGE SOCIJALNE ZAŠTITE, 2011.

SOCIAL WELFARE FORMS, MEASURES AND SERVICES, year 2011

	Ukupno <i>Total</i>	Punoljetni korisnici <i>Adults</i>					
		sa poremećajima u ponašanju <i>Maladjusted</i>	fizički i psihički ometeni <i>Physically and mentally handicapped</i>	materijalno neobezbijeđeni <i>Destituted persons</i>	ostarjeli <i>The aged</i>	ostali <i>Other</i>	
Oblici socijalne zaštite¹⁾	22 189	250	3 478	9 181	1 493	421	Forms of social welfare¹⁾
Starateljstvo	424	6	52	27	6	13	<i>Custody</i>
Usvojenje	44	-	-	-	-	-	<i>Adoption</i>
Smještaj u :							<i>Accommodation in:</i>
drugu porodicu	107	1	4	1	3	5	<i>Another family</i>
socijalnu ustanovu	251	2	25	33	94	5	<i>Social care center</i>
drugu ustanovu	94	9	18	19	7	4	<i>Another institution</i>
Novčane pomoći	15 297	128	513	7 949	894	289	<i>Financial benefits</i>
Ostale pomoći	5 972	104	2 866	1 152	489	105	<i>Other benefits</i>
Mjere socijalne zaštite¹⁾	4 564	111	93	312	50	369	Measures of social welfare¹⁾
Obezbeđivanje ljetovanja i oporavka	2 548	3	5	3	1	2	<i>Provision of spending the summer vacation and convalescent leave</i>
Upućivanje na školovanje	175	5	4	13	-	5	<i>Enrollment in school</i>
Zapošljavanje	8	-	-	-	-	1	<i>Employment</i>
Predlog sudu za dodjelu djece	734	3	5	25	2	240	<i>Custody of a child</i>
Mjere prema maloljetnicima	398	-	-	-	-	-	<i>Measures for juveniles</i>
Ostale mjere	700	100	79	271	47	121	<i>Other measures</i>
Usluge socijalnog rada¹⁾	15 308	913	1 587	2 863	1 409	1 396	Social work and services¹⁾
Pomoć u sređivanju porodičnih odnosa	1 493	59	25	29	17	539	<i>Assistance in normalizing family relations</i>
Pomoć u ostvarivanju prava	2 658	134	329	733	848	223	<i>Assistance in achieving the rights</i>
Razvrstavanje (dijagnost.)	1 617	146	361	357	25	78	<i>Categorization (diagnostics)</i>
Ostale usluge	9 540	574	872	1 744	519	556	<i>Other services</i>

¹⁾ Broj intervencija - slučajeva

¹⁾ Number of interventions - cases

25 – 3. OBLICI, MJERE I USLUGE SOCIJALNE ZAŠTITE, 2011.

SOCIAL WELFARE FORMS, MEASURES AND SERVICES, year 2011

/ nastavak /

/ continued /

	Maloljetni korisnici <i>Juvenile beneficiaries</i>					
	ugroženi porodičnom situacijom <i>In need due to family situation</i>	sa poremeća- jima u pona- šanju <i>Maladjusted</i>	ometeni u psihičkom razvoju <i>Mentally handicapped</i>	ometeni u fizičkom razvoju <i>Physically handicapped</i>	ostali Other	
Oblici socijalne zaštite ¹⁾	5 893	186	534	392	361	Forms of social welfare¹⁾
Starateljstvo	209	43	25	28	15	Custody
Usvojenje	39	5	-	-	-	Adoption
Smještaj u :						Accommodation in:
drugu porodicu	88	-	5	-	-	Another family
socijalnu ustanovu	62	7	10	9	4	Social care center
drugu ustanovu	17	18	1	1	-	Another institution
Novčane pomoći	5 177	55	121	45	126	Financial benefits
Ostale pomoći	301	58	372	309	216	Other benefits
Mjere socijalne zaštite ¹⁾	3 075	380	51	43	80	Measures of social welfare¹⁾
Obezbeđivanje ljetovanja i oporavka, jaslica	2 463	17	11	12	31	Provision of spending the summer vacation and convalescent leave, infant nursery
Upućivanje na školovanje	89	16	13	9	21	Enrollment in school
Zapošljavanje	8	-	-	-	-	Employment
Predlog sudu za dodjelu djece	443	4	5	4	3	Custody of a child
Mjere prema maloljetnicima	38	325	13	12	10	Measures for juveniles
Ostale mjere	34	18	9	6	15	Other measures
Usluge socijalnog rada ¹⁾	4 786	1 221	591	384	158	Social work and services ¹⁾
Pomoć u sređivanju porodičnih odnosa	719	57	18	17	13	Assistance in normalizing family relations
Pomoć u ostvarivanju prava	166	43	95	55	32	Assistance in achieving the rights
Razvrstavanje (dijagnost.)	67	430	82	46	25	Categorization (diagnostics)
Ostale usluge	3 834	691	396	266	88	Other services

¹⁾ Broj intervencija - slučajeva

¹⁾ Number of interventions - cases

25 – 4. DODATAK NA DJECU

CHILDREN'S ALLOWANCE

	2007	2008	2009	2010	2011	
Broj korisnika	9 474	9 429	9 539	10 028	10 260	Beneficiaries
Broj djece	18 524	18 370	18 599	19 436	19 795	Number of children
Isplaćena sredstva, hiljade EUR	3 901	3 840	4 250	4 424	4 731	Pay-outs, in thous. EUR

Izvor: Ministarstvo rada i socijalnog staranja CG.

Source: Ministry of Labour and Social Welfare